

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA

Izvještaj o realizaciji mjera za
poboljšanje uslova poslovanja u
poljoprivrednoj proizvodnji i
prehrambenoj industriji Bosne i
Hercegovine

Sarajevo
2011. godina

Skraćenice i akronimi

BiH - Bosna i Hercegovina
RS - Republika Srpska
FbiH - Federacija Bosne i Hercegovine
BD BiH - Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine
EU - Evropska unija
EC - Evropska komisija
MVTEO- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
UIO - Uprava za indirektno oporezivanje
VTK - Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine
UZZB - Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
UzV - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine
FMPVŠ - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
MPŠV RS - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske
FUZIP - Federalna uprava za inspekcijske poslove
WB - World Bank
WTO - World Trade Organization (Svjetska trgovinska organizacija)
FAO - Food and Agriculture Organization (Organizacija UN za hranu i poljoprivredu)
SESMARD- Support for Establishment of the State Ministry of Agriculture and Rural Development
ARDP - Projekt poljoprivrede i ruralnog razvoja za Bosnu i Hercegovinu
3PBH RD - Projekat "Jačanje kapaciteta za programiranje ruralnog razvoja"
CAP- Zajednička agrarna politika EU
EPIC - Informativni centar za evropsku politiku
GVI - Odjel granične veterinarske inspekcije
IMS- Inspection Management System
IPARD- Instrument for Pre-accession Assistance for Rural Development
SIDA- Swedish International Development Cooperation Agency
SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
CEFTA-Central European Free Trade Agreement
TAIEX - Technical Assistance and Information Exchange

Sadržaj:

I Uvod.....	4
II Metodologija izrade izvještaja.....	4
III Pregled aktivnosti o realizaciji mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine.....	5
1. Izraditi bilanse potreba i stanja, uključujući i vanjskotrgovinske bilanse, za glavne poljoprivredne proizvode: žitarice, voće, povrće i flaširanu vodu.....	5
2. Izraditi bilanse potreba i stanja, uključujući i vanjskotrgovinske bilanse, za glavne proizvode animalnog porijekla: mlijeko i mliječni proizvodi, mesoprerađevine po zemljama porijekla i zemljama trgovine, med.....	5
3. Provođenje i strikta primjena propisa i procedura za utvrđivanje carinske vrijednosti prilikom carinjenja uvoznih roba u Bosnu i Hercegovinu za proizvode: žitarice, voće, povrće, mlijeko i mliječni proizvodi, mesoprerađevine, med vodu i pivo.....	6
4. Pokretanje procedure donošenja na Vijeću ministara BiH Odluke o dopunama Odluke o utvrđivanju količina tarifnih kvota.....	6
5. Pokretanje procedure za donošenje zaštitnih mjera za određene domaće poljoprivredne i stočarske proizvode, posebno onih koji su predmet prekomjernog uvoza.....	7
6. Izvršiti neophodne izmjene i dopune propisa vezanih za zaštitu domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza kako bi se pojednostavile procedure i postupci dokazivanja i predlaganja mjera zaštite.....	7
7. Formiranje Komisije/ Anketnog/Koordinacionog odbora za uvid u podatke o prekograničnom prometu roba.....	8
8. Formalizirati Komisiju u MVTEO koja će analizirati primjedbe proizvođača u BiH posebno u CEFTA zemlje i donositi preporuke za poboljšanje trgovinskih odnosa.....	8
9. Uspostaviti fitosanitarnu inspekciju na osnovu Zakona o zaštiti zdravlja bilja koji je u potpunosti usaglašen sa zahtjevima EC, sa jasno definiranim zadacima, ovlastima i mjerama koje poduzimaju inspektori na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH.....	8
10. Osiguranje odgovarajućih uslova za inspekcijску veterinarsku kontrolu na graničnim prijelazima radi osiguranja uvoza zdravstveno ispravnih i kvalitetnih proizvoda.....	9
11. Osiguranje zadovoljavajućeg zdravstvenog statusa populacije životinja u Bosni i Hercegovini kada se radi o bolestima, pojava koje imaju uticaja na međunarodnu trgovinu u smislu zabrane izvoza.....	11
12. Pokrenuti proceduru pregovaranja radi potpisivanja ugovora za međusobno priznavanje liste laboratorija i certifikata o kvalitetu u okviru CEFTA zemalja.....	12
13. Izraditi Strategiju robnih rezervi u Bosni i Hercegovini.....	14
14. Analizirati strukturu i namjenu direktnih stranih investicija koje su plasirane u distributivne lance i dati preporuke na osnovu koje će Vijeće ministara BiH i Vlade entiteta donijeti odgovarajuće odluke.....	15
15. Harmonizacija podsticajnih mjera	16
16. Uspostaviti sistem monitoringa i evaluacije u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i jačati analitičke sposobnosti u cilju detaljnih analiza efikasnosti provedenih strategija, programa i mjera.....	17
17. Poboljšanje postojećeg IT sistema koji koristi granična inspekcija radi brže i efikasnije razmjene informacija, dokumenata i provjere pošiljki.....	17
18. Izraditi informacije o funkcioniranju softvera u Federaciji BiH, naročito vezano za fitosanitarne komponente, kako bi se što brže moglo nastaviti s uvođenjem IMS-a oba entiteta.....	18

19. Pokretanje inicijative za dopunu Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine kojom će se dati ovlaštenje Vijeću ministara BiH da za proizvode svrstane u glavama od 1. do 24. carinske tarife Bosne i Hercegovine može donijeti hitne mjere zaštite.....	18
20. Pokretanje procedure izmjene Zakona o akcizama u cilju oslobađanja repromaterijala od dodatnih dažbina (plavi dizel, mineralno đubrivo, sjeme i sadni materijal).....	19
21. Nakon usvajanja Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine izraditi zakonom predviđene podzakonske akte	20
22. Prioritetno uskladiti entitetske propise i propise Brčko Distrikta BiH u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnim razvojem.....	20
23. Prioritetno ažurirati i usvojiti Operativne programe entiteta i Brčko Distrikta BiH u cilju implementacije Strateškog plana BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja 2008-2011.....	21
24. Uskladiti mjere ruralnog razvoja u okviru postojećeg programa subvencija u entitetima i Brčko Distriktu BiH i razviti mjere ruralnog razvoja u skladu sa EU mjerama, podsticati usvajanje standarda kvaliteta i jačanje konkurentnosti proizvođača i bolje korištenje i zaštitu prirodnih resursa.....	21
25. Intenzivno raditi na realizaciji aktivnosti i uspostavi tijela i strukture u cilju preuzimanja IPARD fondova-uspostava tijela za praćenje programa i uspostava sistema plaćanja.....	23
IV Zaključak.....	24

I. Uvod

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je 2010.godine usvojila Prijedlog mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine. U proteklom periodu, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u saradnji s nadležnim institucijama za realizaciju mjera, izradilo je dva Izvještaja o preduzetim aktivnostima u cilju implementacije usvojenog dokumenta, a koji su, također, usvojeni od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine BiH.

Ovim, po redu trećim Izvještajem pruža se pregled donesene legislative BiH i/ili izmjene postojeće u predviđenom vremenskom periodu, njihova implementacija, s naznakom značajnih problema u njihovom provođenju, te prikaz aktivnosti svih nadležnih institucija u jačanju uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine.

Osnovni cilj Izvještaja predstavlja upoznavanje Vijeća ministara BiH, Parlamentarne skupštine BiH, posebno nadležnih komisija oba doma PSBiH, te javnost o smjerovima realizacije usvojenih mjera i učešću nadležnih institucija u postizanju njihovih krajnjih rezultata.

II Metodologija izrade Izvještaja

Izvještaj o realizaciji mjera predstavlja zbir pojedinačnih izvještaja svih nadležnih institucija. Njegova uloga ogleda se u mogućnosti redovnih praćenja i procjene realizacije usvojenih mjera.

Prethodnim Izvještajem, naglašeno je da, ključni problemi u izradi ovih dokumenata leže u činjenici da dostavljeni pojedinačni izvještaji nadležnih institucija su različitog kvaliteta ili nisu dostavljani na vrijeme, a u nekim slučajevima nisu uopće, uz izuzetke za pojedine institucije, odnosno za pojedine mjere. Neki od uzroka ovakvog stanja su nizak nivo predanosti institucija na provođenju mjera, te nedostatak kapaciteta u najvećem broju institucija.

U cilju rješavanja navedenog problema Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 12.sjednici, održanoj 27.oktobra 2011.godine, nakon usaglašavanja u Kolegiju Doma kao komisiji, usvojio zaključak iz Mišljenja Komisije za vanjsku trgovinu i carine, kojim predlaže da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, osim redovnih izvještaja, urgentno informira Komisiju za vanjsku trgovinu i carine vezano za probleme do kojih dolazi prilikom realizacije usvojenog (prethodnog Godišnjeg) izvještaja za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine, radi hitne reakcije s ciljem njihovog otklanjanja.

Posredstvom zaključka usvojenog na Predstavničkom domu PSBiH otvara se mogućnost jačeg uticaja na institucije u postizanju zadatih rezultata s jedne strane, i njihovog ažurnijeg reagiranja u cilju rješavanja niza problema s kojima se susreću bosanskohercegovački poljoprivredni proizvođači i prerađivači, s druge strane.

III Pregled aktivnosti o realizaciji mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine

1. Izraditi bilane potreba i stanja, uključujući i vanjskotrgovinske bilanse, za glavne poljoprivredne proizvode: žitarice (pšenica i kukuruz); voće (jabuka, breskva, lubenice, grožđe, mošt); povrće (paradajz, kupus, krastavac, paprika, salata) i flaširanu vodu

Izveštaj MVTEO: Na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Vijeće ministara BiH je na 130. sjednici, održanoj 19. avgusta 2010.godine usvojilo i razmotrilo dokument „Proizvodno-potrošni i vanjskotrgovinski bilansi za 2009.godinu“ kojim se stiče cjelokupan uvid u trgovinski promet (uvoz/izvoz) Bosne i Hercegovine.

Zaduženi: Vanjskotrgovinska komora BiH u koordinaciji s entitetskim/kantonalnim privrednim komorama, grupacijama proizvođača, Uprava za indirektno oporezivanje i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za međunarodne trgovinske odnose i Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj (Napomena: dokument je izrađen od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH- Sektor za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj u saradnji s nadležnim institucijama).

2. Izraditi bilanse potreba i stanja, uključujući i vanjskotrgovinske bilanse, za glavne proizvode animalnog porijekla: mlijeko i mliječni proizvodi, mesoprerađevine po zemljama porijekla i zemljama trgovine, med

Izveštaj MVTEO: Na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Vijeće ministara BiH je na 130. sjednici, održanoj 19. avgusta 2010.godine usvojilo i razmotrilo dokument „Proizvodno-potrošni i vanjskotrgovinski bilansi za 2009.godinu“ kojim se stiče cjelokupan uvid u trgovinski promet (uvoz/izvoz) Bosne i Hercegovine.

Zaduženi: Vanjskotrgovinska komora u koordinaciji s entitetskim/kantonalnim privrednim komorama, grupacijama proizvođača, Uprava za indirektno oporezivanje i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Ured za veterinarstvo na osnovu izdatih rješenja o uvozu mesa i mesnih proizvoda.

(Napomena: dokument je izrađen od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH- Sektor za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj u saradnji sa nadležnim institucijama).

3. Provođenje i striktna primjena propisa i procedura za utvrđivanje carinske vrijednosti prilikom carinjenja uvoznih roba u Bosnu i Hercegovinu za proizvode: žitarice, voće, povrće, mlijeko i mliječni proizvodi, mesoprerađevine, med, vodu i pivo

Izveštaj MVTEO: Dana 18. januara 2011.godine održan je sastanak s predstavnicima UIO BiH i VTK BiH. Shodno ovoj mjeri, jedna od tačaka dnevnog reda bila je i Provođenje mjera za utvrđivanje carinske vrijednosti roba. Predstavnici UIO BiH iznijeli su podatke da su tokom 2010.godine uputili na provjeru 434 dokaza o porijeklu, od čega su za 51 imali negativan odgovor, a isto vrijedi i za provjeru vrijednosti robe. Na sastanku je zaključeno da

će UIO BiH periodično dostavljati Ministarstvu izvještaj o stanju u ovoj oblasti. Naglašen je i problem neslaganja stvarne vrijednosti robe sa vrijednosti na fakturi koji se plaća preko banaka i koja se carini, i da se ta razlika plaća gotovinom, te da bi se što tačnije odredila carinska vrijednost robe potrebno je utvrditi identitet, kvalitet, količinu robe, a od ključnog značaja je striktno provođenje zakona o carinskoj proceduri. Zaključeno je da treba razmotriti prijedlog o formiranju mješovitih mobilnih timova sastavljenih od predstavnika relevantnih institucija, koji bi nakon carinske kontrole, ponovo vršili kontrolu uvezene robe.

Izvještaj UIO: Uprava za indirektno oporezivanje izvjestila je da su nadležne organizacijske jedinice uprave upoznate s navedenim mjerama i iste sprovode, a o čemu se redovno, šestomjesečno, informira Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Još tokom 2010.godine, Uprava za indirektno oporezivanje je izvjestila da je Sektor za carine izdao nalog svim organizacijskim jedinicama s ciljem da izvrše pojačanu kontrolu ispravnosti i zakonitosti:

- utvrđivanja carinske vrijednosti;
- tarifnog svrstavanja;
- preferencijalnog porijekla;
- krajnje upotrebe;
- obračuna i naplate uvoznih dažbina.

Između ostalog, naredbom je obuhvaćena sljedeća roba: meso i jestivi klaonički proizvodi, voće i povrće, proizvodi iz Aneksa tarifne kvote i dr.

Izvještaj VTK BiH: članice Asocijacije poljoprivrede i prehrambene industrije daju punu podršku UIO BiH u provođenju propisa i procedura jer je to u njihovom interesu.

Zaduženi: Uprava za indirektno oporezivanje, Vanjskotrgovinska komora, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za međunarodne trgovinske odnose, entitetski inspektorati

4. Pokretanje procedure donošenja na Vijeću ministara BiH Odluke o dopunama Odluke o utvrđivanju količina tarifnih kvota

Izvještaj MVTEO: Na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Vijeće ministara BiH je na 106.sjednici, održanoj 03.decembra 2009.godine donijelo Odluku o dopunama Odluke o utvrđivanju količina tarifnih kvota, s kojom se želi uticati na neregularnost kvota mašinskog i iskoštenog mesa. Odlukom je regulirano pitanje tarifnih kvota komada bez kostiju i klaničnih proizvoda od kokoši vrste Gallus domesticus u blokovima i smrznutim komadima, te su zahtjevi kompanija koje se bave peradarskom proizvodnjom u BiH u većem dijelu usvojeni. Navedena Odluka objavljena je u „Službenom glasniku BiH“, broj 102/09.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za carinsku politiku i tarife

5. Pokretanje procedure za donošenje zaštitnih mjera za određene domaće poljoprivredne i stočarske proizvode, posebno onih koji su predmet prekomjernog uvoza

Izvještaj VTK BiH: Ponovo naglašavamo da nadležne institucije moraju izvršiti određene izmjene i dopune propisa vezanih za zaštitu domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza. Potrebno je pojednostaviti procedure u postupcima dokazivanja i predlaganja mjera zaštite.

Izvještaj MVTEO: Na 71. sjednici Predstavničkog doma PSBiH, održanoj 03. i 10. 02. 2010. godine i na 43. sjednici Doma naroda PSBiH, održanoj 23.02. 2010. godine, donesen je Zakon

o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH. Navedeni Zakon objavljen je u «Službenom glasniku BiH», broj 14/10.

U Zakonu o carinskoj tarifi BiH izvršena je izmjenama i dopunama u Dijelu 2.-Popis carinskih dažbina i to izmjena stope carine za sirovu kožu sa dlakom i bez dlake; prirodno i umjetno krzno, proizvode od krzna; umjetne ili sintetičke filamente; vatu, filc i netkane materijale, posebna pređa, konopce, uzice i užad, te proizvodi od njih. Izmjena stope carine uvrštena je i za posebne tkanine i tekstilne materijale iz Glave 58. i 59. Naredna izmjena stope carine je u Glavi 64. -obuća, nazuvci, slični proizvodi i dijelovi tih proizvoda, te u Glavi 72.-željezo i cink, Glava 76.-Aluminij i proizvodi od aluminija i Glava 84.- nuklearni reaktori. Pored navedenih izmjena, dopuna je izvršena u Tarifnim oznakama za: Žive svinje, mase manje od 50 kg, domaće vrste namijenjene za tov; Goveđe meso, smrznuto, bez kostiju, vrat, plećka, plećkina pržolica i prsa s donjim dijelom plećke; Potkožna svinjska masnoća, svježa, rashlađena, smrznuta, soljena ili u salamuri; svinjsko meso, šunke, i komadi od njih, s kostima, od domaćih svinja, sušeno ili dimljeno.

Zaduženi: Vanjskotrgovinska komora i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja

6. Izvršiti neophodne izmjene i dopune propisa vezanih za zaštitu domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza kako bi se pojednostavile procedure i postupci dokazivanja i predlaganja mjera zaštite

Izveštaj MVTEO: Na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Vijeće ministara BiH, na 101. sjednici, održanoj 13. januara 2010. godine, donijelo je Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o mjerama zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza i Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzatorne dažbine. Navedene Odluke objavljene su u „Službenom glasniku BiH“, broj 16/10.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja u saradnji s Vanjskotrgovinskom komorom

7. Formiranje Komisije/Anketnog/Koordinacionog odbora za uvid u podatke o prekograničnom prometu roba, deklariranje vrste, količine i cijene roba, tokovi i namjene uvezene robe, ispravnost vaga, provjera ispravnosti EUR 1, predlaganje manjeg broja graničnih prijelaza za poljoprivredne (animalne) proizvode, koji bi radili neprekidno u punom kapacitetu

Izveštaj MVTEO: Razmatra se pravni model i način finansiranja za uspostavu Komisije jer bi ista trebala uključiti predstavnike nadležnih institucija, te predstavnike nevladinog sektora (specifičan model zajedničkog rada vladinog i nevladinog sektora).

Izveštaj UIO: Granični prijelazi ove uprave u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, već rade u punom kapacitetu. U skladu s mjerom formiranja Komisije za uvidu u podatke o prekograničnom prometu, od nadležnog organa za njegovo formiranje, nismo dobili inicijativu za učešće u istoj.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za carinsku politiku i tarife, Uprava za indirektno oporezivanje, Vanjskotrgovinska komora, entitetski inspektorati

8. Formalizirati Komisiju u MVTEO koja će analizirati primjedbe proizvođača u BiH posebno u CEFTA zemlje i donositi preporuke za poboljšanje trgovinskih odnosa

Izveštaj MVTEO: Komisija za predlaganje mjera zaštite domaće proizvodnje održavala je redovne sastanke tokom 2009/2010.godine. Komisija tokom 2011.godine, nije održavala sastanke, te nije bilo potrebe za njenim formaliziranjem. Zahtjevi koje su podnosili članovi Komisije, velikim dijelom su uvršteni u Prijedloge izmjena i dopuna Odluke i/ili izmjena i dopuna Zakona, a čiji predmet reguliranja je naveden ostalim mjerama.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj

9. Uspostaviti fitosanitarnu inspekciju na osnovu Zakona o zaštiti zdravlja bilja koji je u potpunosti usaglašen sa zahtjevima EC, sa jasno definiranim zadacima, ovlastima i mjerama koje poduzimaju inspektori na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH

Izveštaj UZZB: Članom 22. Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj 23/03) propisano je uspostavljanje fitosanitarne inspekcije. U cilju ostvarenja zakonske obaveze i obaveze koja proizilazi iz Prijedloga mjera, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja je u saradnji s nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH izradila Pravilnik o uslovima za imenovanje fitosanitarnog inspektora („Službeni glasnik BiH“, broj 33/10). Po objavljivanju ovog Pravilnika, u Republičkoj upravi za inspeksijske poslove Republike Srpske imenovano je 13 fitosanitarnih inspektora i dva poljoprivredna inspektora koja imaju ovlaštenja za fitosanitarnog inspektora. Inspektorat Brčko Distrikta BiH imenovao je tri fitosanitarna inpektora. U Federalnoj upravi za inspeksijske poslove u okviru Inspektorata poljoprivredne inspekcije, još uvijek nije izvršeno imenovanje fitosanitarnih inspektora u skladu s Parvilnikom o uslovima za imenovanje fitosanitarnog inspektora, ali započete aktivnosti na osiguranju uslova za njihovo imenovanje su pri kraju.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, entitetska ministarstva poljoprivrede i entitetski inspektorati.

10. Osiguranje odgovarajućih uslova za inspeksijsku veterinarsku kontrolu na graničnim prijelazima radi osiguranja uvoza zdravstveno ispravnih i kvalitetnih proizvoda

Izveštaj UzV: U proteklom periodu izvršene su dodatne aktivnosti za unaprjeđenje uslova za inspeksijsku kontrolu na graničnim veterinarskim prijelazima. Tako su od strane Vlade Kipra osigurana sredstva za izgradnju objekata za graničnu veterinarsku inspekciju na graničnim inspeksijskim prijelazima (BIP), koji će zadovoljiti potrebe do ulaska BiH u EU. Ova aktivnost će se realizirati u 2011., 2012. i 2013.godini.

Svakom graničnom veterinarskom prijelazu osiguran je pristup Internet konekciji i svi prijelazi su uvezani u informacijski sistem (VIS) Ured za veterinarstvo BiH, gdje se nalazi centralizirana baza podataka. U pomenuti sistem su uvezani i predstavnici uvoznika. Održane su obuke za upoznavanje i praktičan rad na sistemu TRACES (Trade Control and Expert System) EU. Do pristupanja BiH Evropskoj uniji koristit će se vlastiti sistem koji je u najvećem dijelu kompatibilan sa TRACES sistemom EU. Također, u toku je implementacija plana mikrobiloškog monitoringa i monitoringa rezidua na graničnim veterinarskim prijelazima.

U cilju daljnjeg unaprjeđenja uslova za inspeksijsku veterinarsku kontrolu na graničnim prijelazima radi osiguranja uvoza zdravstveno ispravnih i kvalitetnih proizvoda Ured za veterinasrtvo BiH je u 2010.godini izradio projektni prijedlog „Unaprjeđenje trgovine

životinjama i proizvodima životinjskog porijekla –Improvement of Trade of Animal and Animal Products-ITAP“ s ciljem podrške ekonomskom razvoju BiH i aktivnostima na suzbijanju siromaštva kroz otklanjanje barijera za izvoz proizvoda životinjskog porijekla iz BiH. Projekt je prihvaćen od strane Švedske agencije za razvoj (SIDA) krajem 2010.godine i nalazi se u fazi potpisivanja od strane ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i ambasadora Kraljevine Švedske u BiH. U okviru ITAP, planirane su sve mjere za izgradnju standardiziranih objekata za potrebe graničnih veterinarskih inspektora, tako da svi izgrađeni objekti na graničnim veterinarskim prijelazima budu u skladu sa EU standardima; izvršenje revizije usvojenih propisa koji se odnose na rad graničnih veterinarskih inspektora; izgradnja efikasnog informacijskog sistema i uvezivanje s jedinstvenom bazom podataka radi omogućavanja pristupa zajedničkim bazama podataka međunarodnim organizacijama i razmjenu istih na relaciji BiH-druge zainteresirane strane u procesu i omogućavanje graničnim veterinarskim inspektorima korištenje TRACES i RASFF(Rapid Alert System for Food and Feed) sistema EU, kao i slanje i razmjenu informacija s nižim nivoima inspekcija u BiH.

Također, Ured za veterinarstvo BiH je preko Ministarstva sigurnosti BiH, preko IPA 2011.godine kandidirao projekt za izgradnju dva objekta za graničnu veterinarsku inspekciju na graničnim veterinarskim prijelazima (BIP).

U toku 2010.godine, na osnovu Sporazuma o uspostavi Centra za analizu rizika predstavnici Ureda za veterinarstvo BiH učestvuju u radu Zajedničkog centra za analizu rizika (ZCAR) i Lokalnog centra za analizu rizika (LCAR). LCAR rizika vrši analize svih podataka koji utiču na identifikaciju rizika, a primjenom analize rizika postiže se osnovni zahtjev koncepta Integriranog upravljanja granicom u BiH, a to je da su granice širom otvorene za slobodnu trgovinu i kretanje lica, a zatvorene za kriminalne kativnosti koje ugrožavaju stabilnost u zemlji i regionu.

Trenutno se vode aktivnosti na uspostavljanu funkcionalnog LCAR-a. UNDP je finansirao Projekt sa zadatkom uspostave svih LCAR-a u institucijama koje imaju svoje službe na graničnim prijelazima i povezivanja svih LCAR-a sa ZCAR-om. Odabrana firma za realizaciju ovog Projekta je završila konsultacije sa svim agencijama koje učestvuju u ovom Projektu i trenutno su u postupku kreiranja rješenja za uspostavu LCAR-a. Uspostavom funkcionalnih LCAR-a i ZCAR-a i završetak projekta se očekuje u naredna dva mjeseca.

U proteklom periodu izvršene su dodatne aktivnosti za unaprjeđenje uslova za inspekcijску kontrolu na graničnim veterinarskim prijelazima. Tako su od strane Vlade Kipra osigurana sredstva za izgradnju objekata za graničnu veterinarsku inspekciju na graničnim inspekcijским prijelazima (BIP), koji će zadovoljiti potrebe do ulaska BiH u EU. Ova aktivnost će se realizirati u 2011., 2012. i 2013. godini. U toku tekuće godine započete su aktivnosti na izgradnji dva objekta za graničnu veterinarsku inspekciju na graničnim prijelazima Orašje i Gradiška.

TRACES sistem EU primjenjuje se prilikom izvoza pošiljki živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla u EU, dok se prilikom uvoza do pristupanja BiH EU koristi vlastiti sistem koji je u najvećem dijelu kompatibilan sa TRACES sistemom EU.

Također, Ured za veterinarstvo BiH je preko Ministarstva sigurnosti BiH, preko IPA 2011. kandidirao projekt za izgradnju dva objekta za graničnu veterinarsku inspekciju na graničnim veterinarskim prijelazima (BIP). Ured za veterinarstvo je u stalnim kontaktima sa Upravom za indirektno oporezivanje u pogledu izgradnje kompleksa objekata na budućim graničnim prijelazima Bijača i Gradiška.

U pogledu uspostave Centra za analizu rizika, trenutno se vode aktivnosti na uspostavi funkcionalnog lokalnog i zajedničkog centra za analizu rizika (LCAR i ZCAR). UNDP je finansirao projekt sa zadatkom uspostave svih LCAR-a institucijama koje imaju svoje službe

na graničnim prijelazima, i povezivanja svih LCAR-a sa Zajedničkim centrom za analizu rizika.

Ured za veterinarstvo je uspostavio VPN konekciju sa ZCAR, te pripremio hardversku platformu za instalaciju softvera za povezivanje LCAR-a i ZCAR-a, čime su ispunjeni zahtjevi traženi od strane firme koja vrši realizaciju projekta. Navedena odabrana firma za realizaciju ovog projekta je nakon završetka konsultacija sa svim agencijama koje učestvuju u ovom projektu završila modeliranje baze podataka LCAR-a, te pristupila instalaciji testnog softvera za povezivanje i razmjenu podataka između LCAR-a i ZCAR-a.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Ured za veterinarstvo

11. Osiguranje zadovoljavajućeg zdravstvenog statusa populacije životinja u Bosni i Hercegovini kada se radi o bolestima, pojava koje imaju uticaja na međunarodnu trgovinu u smislu zabrane izvoza

Izveštaj UzV: U cilju osiguranja adekvatne kontrole zaraznih bolesti životinja, njihovog ranog otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja, Ured za veterinarstvo na osnovu međunarodnih standarda i preporuka, te legislative EU, propisuje mjere za provođenje kontrole zaraznih bolesti životinja, a koje između ostalog predstavljaju preduslove za nesmetanu međunarodnu trgovinu.

U dodatku propisima koji su usvojeni u proteklom periodu, a u cilju harmonizacije propisa sa legislativom EU, te donošenja adekvatnih mjera za rano otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti životinja, Ured za veterinarstvo je pripremio sljedeće propise koji su usvojeni u saradnji s nadležnim organima entiteta:

- Naredba o mjerama kontrole zaraznih i parazitskih bolesti životinja, njihovom provođenju i finansiranju u 2011.godini ("Službeni glasnik BiH", broj 8/11) kojom je propisan minimalan obim provođenja kontrole zaraznih bolesti životinja,
- Odluka o zabrani uvoza u Bosnu i Hercegovinu i provoza preko teritorije Bosne i Hercegovine peradi i proizvoda od peradi radi sprječavanja unosa influence ptica („Službeni glasnik BiH“, broj 51/11),
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge („Službeni glasnik BiH“, broj 51/11),
- Dijagnostički priručnik za afričku svinjsku gripu („Službeni glasnik BiH“, broj 58/11),
- Odluka o određivanju država i teritorija iz kojih je dozvoljen uvoz u Bosnu i Hercegovinu pojedinih životinja akvakulture namjenjenih uzgoju („Službeni glasnik BiH“, broj 74/11), kojom je propisan spisak država i teritorija iz kojih je dozvoljen uvoz u Bosnu i Hercegovinu životinja akvakulture namijenjenih uzgoju, područjima za ponovno polaganje, lovištima i otvorenim objektima za držanje ukrasnih riba, rakova i školjkaša.
- U proceduri izrade se također nalaze sljedeći propisi čije usvajanje se očekuje do kraja 2011.godine:
 - Pravilnik o dopunama Pravilnika o statusu država ili regija u odnosu na bovinu spongiformnu encefalopatiju;
 - Odluku kojom se odobravaju testovi za utvrđivanje antitijela za brucelozu goveda u okviru Pravilnika o zdravstvenim uslovima za stavljanje u promet goveda i svinja;
 - Pravilnik o provođenju Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika u odnosu na kontrolu, praćenje, nadziranje i ograničenje kretanja životinja prijemčivih na bolest plavog jezika;
 - Odluku o usaglašenom praćenju antimikrobne otpornosti bakterija roda salmonela kod peradi i svinja;
 - Pravilnik o implementaciji programa nadgledanja avijarne influence kod peradi i divljih ptica;

- Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim uslovima za stavljanje u promet malih preživara;
- Pravilnik o zdravstvenim uslovima za stavljanje u promet goveda i svinja;
- Pravilnik o uslovima za stavljanje u promet i uvoz životinja akvakulture i njihovih proizvoda te o popisu vektorskih vrsta.

U pogledu dobijanja kontroliranog statusa po pitanju BSE rizika, kontinuirano se preduzimaju aktivnosti na prikupljanju sistematičnih podataka za aplikaciju Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (OIE). U cilju unaprjeđenja po ovom pitanju usvojeni su i odgovarajući propisi, kako je navedeno u prethodnom izvještaju.

U toku 2011.godine nastavljene su aktivnosti kontrole bruceloze mali preživara što uključuje vakcinaciju i označavanje životinja, te provjeru imunog statusa vakciniranih životinja, kao i započinjanje sveobuhvatne kontrole bruceloze goveda kroz implementaciju komponente za brucelozu ITAP projekta. Vezano za navedeno, u toku 2011.godine vakcinirano je i označeno 163.020 ovaca i koza, a ujedno je u periodu od jula do septembra pretraženo 23.590 goveda. U periodu provođenja vakcinacije nastavljen je trend pada broja slučajeva bruceloze kod ljudi, od 994 slučaja u 2008.godini, 458 slučaja u 2009.godini do 28 prijavljenih slučajeva u prvih šest mjeseci 2011.godine. Imajući u vidu postignute efekte vakcinacija malih preživara će se nastaviti i u narednom periodu.

Pored navedenih aktivnosti u okviru IPA 2008. u toku 2011.godine planirano je započinjanje prve kompanje oralne vakcinacije lisica. Kampanja će se provesti na cijelom području BiH, prije čega će se provesti informiranje javnosti putem medija i distribucije printanog materijala.

Nadalje, u sklopu projekta WB „Pripremljenost u slučaju avijarne influence“ u toku je izrada softvera za prijavu zaraznih bolesti životinja i suzbijanje žarišta.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Ured za veterinarstvo BiH u saradnji s entitetskim ministarstvima poljoprivrede i entitetskim inspektoratima

12. Pokrenuti proceduru pregovaranja radi potpisivanja ugovora za međusobno priznavanje liste laboratorija i certifikata o kvalitetu u okviru CEFTA zemalja

Izvještaj UzV:

- međunarodni sporazumi: U toku 2011.godine od strane UzV, te nadležnih institucija implementirane su aktivnosti vezane za realizaciju administrativnih i protokolarnih procedura u našoj zemlji kao i u zemljama s kojima su pokrenuti partnerski pregovori. Iste su inicirane s ciljem potpisivanja sporazuma o veterinarskoj saradnji s Republikom Makedonijom, Republikom Albanijom i Republikom Turskom. Sporazum s Crnom Gorom potpisan je u tekućoj godini, ratifikacijom istog kao i ratifikacijom prethodnog potpisanog Sporazuma sa Republikom Srbijom u toku 2011.godine proces se smatra uspješno okončanim.

- Članstva pri relevantnim međunarodnim organizacijam: U toku 2011.godine objavljene su i finalizirane sve procedure pri vrhovnim institucijama BiH a s ciljem prihvatanja Statuta i osiguravanja finansijskih preduslova što prethodi aplikaciji za sticanje statusa punopravnog članstva pri referentnoj međunarodnoj organizaciji UN/ FAO/ EUFMD Komisiji (Evropska komisija za kontrolu i suzbijanje svinjke i šapa pri UN-Organizacije za hranu i poljoprivredu). Ovaj proces je u finalnoj fazi, a sticanjem članstva BiH ulazi u red zemalja koje kontinuirano planiraju i realiziraju standardizirane i međunarodno priznate programe za unaprjeđenje zdravstvenog statusa prijemčivih životinjski jedinki, nadležne institucije unutar zemalja članica unaprjeđuju svoje kapacitete, a svojim zaposlenicima osiguravaju aktivno učešće u realizaciji naučno-istraživačkih i trening programa. U konačnici dostupnost i razmjena podataka pri centraliziranim bazama uz sve nabrojane predstavlja značajan iskorak

sa stanovišta pružanja institucionalnih garancija iz domena ispunjavanja reciprocitetnih međunarodnih obaveza.

- međunarodne aktivnosti (programi obuke): U drugoj polovini tekuće godine u sklopu aktivnosti UzV na planu regionalne i međunarodne saradnje realiziran je u okviru planiranih aktivnosti Radne grupe za Evropske integracije pri Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, te njenog Pododбора, program pružanja stručno-tehničke pomoći R.Hrvatske BiH u vidu dvodnevne radionice iz domena veterinarstva, poljoprivrede i sigurnosti hrane a sa stanovišta usklađivanja zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU. U realizaciji istoga, a u skladu s koordinacijskim nadležnostima UzV je uključio i delegirane predstavnike nadležnih entitetskih institucija i organizacija. Ova aktivnost je realizirana uz pomoć UNDP organizacije.

- međunarodne aktivnosti delegacijske posjete: U sklopu realizacije zaključaka Prvog sastanka Mješovitog komiteta za ekonomsku naučnu i tehničku saradnju Arapske Republike Egipat i BiH u tekućoj godini pristupilo se planiranju delegacijske posjete našoj zemlji te nadležnim institucijama za rad veterinarskog sektora na polju međunarodne saradnje. Delegaciju će predvoditi direktor centralne uprave za veterinarski karantin i inspekciju Generalne organizacije za veterinarske usluge. Prema rezultatima finalnih aktivnosti posjeta bi trebala biti realizirana u oktobru, a za cilj ima susrete sa zvaničnicima i upoznavanje sa standardima rada, obilazak životinjskih farmi te obilazak registriranih klaonica stoke i peradi koje mogu prihvatiti poslove plasmana na međunarodno tržište.

Izveštaj MVTEO: U cilju izvršenja navedene mjere, Sektor za međunarodne trgovinske odnose Ministarstva, nastavio je s preduzetim inicijativama u cilju realizacije navedene mjere i preduzelo sljedeće aktivnosti:

Aktom od 14.03.2011.godine, srbijanskoj strani, upućena je urgencija za što skorije potpisivanje, prethodno usaglašeni i parafirani „Protokola o međusobnom priznavanju dokumenta izdatih od strane akreditiranih tijela i olakšavanju bilateralne trgovine robama predmetnog nadzora“. Ni nakon toga, Srbija nije predložila datum potpisivanja, pa je od strane BiH 19.04.2011.godine ponovo upućeno pismo urgencije.

U odnosu s Hrvatskom nije bilo pomaka na unaprjeđenju saradnje od prethodnog izvještajnog perioda, kroz „Memorandum o razumijevanju na području unaprjeđivanja trgovinske saradnje“, zbog nespremnosti hrvatske strane na kvalitetno rješavanje problema, što proizvodi štetu objema stranama i ne vodi poboljšanju trgovinskih odnosa.

Aktivnosti koje su vezane za postizanje ciljeva realizacijom navedene mjere predviđeni su i usvojenim dokumentom od strane Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH, a odnosi se na „Mapu puta s ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla“. U odnosu na posljednje izvještavanje, te prethodni period, Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je nakon prikupljanja višemjesečnih informacija od relevantnih institucija u mreži hrane izradilo 2. izvještaj o realizaciji aktivnosti ovog dokumenta, i isti prosljedio Vijeću ministara BiH 19.09.2011.godine. Izvještaj je razmatran i usvojen dana, 26.10.2011. godine na 165. sjednici Vijeća ministara BiH uz zaključak o hitnoj realizaciji aktivnosti predmetnog dokumenta, prevashodno Aktivnosti (1) i (4) kako bi se moglo krenuti u realizaciju ostalih aktivnosti koje treba da predstavljaju prioritet u realiziranju zadataka nadležnih institucija u mreži hrane. Institucije zadužene za realizaciju ovih aktivnosti nisu se pridržavale roka implementacije istih, kao ni dostavljanja blagovremenih i potpunih izvještaja Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te je uz ove izvještaje urađen i tabelarni prikaz „Analiza realiziranih aktivnosti Mape puta“.

Iz gore navedenih razloga i koordinacijom aktivnosti iz predmetnog dokumenta, stalnim praćenjem implementacije stepena realizacije, identificirana je potreba organiziranja Okruglog stola i radionice na pomenutu temu. Zbog svega navedenog, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je u saradnji sa UNDP organiziralo okrugli sto na temu "Realizacija Mape puta s ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla", koji se održao 14.12.2011.godine u prostorijama Parlamentarne skupštine BiH. Osim pomentog Okruglog stola, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u saradnji s UNDP (United Nations Development Programme), organiziralo je, u istom mjesecu, Radionicu na temu: „Izvoz robe životinjskog porijekla u EU i iskustva u razvoju sistema sigurnosti hrane u regionu“.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Ured za veterinarstvo i Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja

13. Izraditi Strategiju robnih rezervi u Bosni i Hercegovini

Izveštaj MVTEO: Prema čl. 21. Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je nadležno za usklađivanje aktivnosti robnih rezervi sa strategijama poljoprivrednog sektora u BiH i predlaže strateške smjernice za djelovanje robnih rezervi (u nadležnosti entiteta), te procedure za koordinaciju, saradnju i provođenje politika intervencije u skladu s praksama politike EU. Radna grupa je, imajući u vidu, nadležnosti u ovoj oblasti i odluci o formiranju Radne grupe koju je donio ministar MVTEO: Odluka o formiranju radne grupe za izradu Nacrta Akcionog plana za razvoj robnih rezervi u BiH (15.02.2010) je održala 7 sastanaka i 1 Okrugli sto. RG je usvojila Listu aktivnosti za izradu Nacrta Akcionog plana za robne rezerve u Bosni i Hercegovini kao polaznu osnovu uz mogućnost daljnje nadogradnje i proširivanja tokom implementacije FAO projekta.

U oktobru 2010. godine FAO je odobrio TCP projekat 3302: „Pomoć u razvoju Strategije robnih rezervi u hrani u Bosni i Hercegovini“.

U februaru 2011. održana prva FAO Radionica na kojoj je prezentiran FAO koncept osiguranja dovoljnih količina hrane, trendovi porasta cijena hrane na svjetskom tržištu, politike interventnih mjera u EU i zemljama regije, te ključne politike i izazovi u BiH.

Održana druga FAO Radionica u maju 2011. godine i Okrugli sto u septembru 2011. godine. Dokument finaliziran i preveden u oktobru kada je i završen FAO projekt. Krajem oktobra 2011. dokument je poslan na mišljenje nadležnim institucijama čiji su predstavnici učestvovali u radu RG za izradu Akcionog plana. Radi preciznije formulacije naziva akcionog plana, u skladu s preporukama UN i FAO radi obaveza zemalja članica UN da podnose redovno izvještaje o napretku u ispunjavanju Milenijskih ciljeva do 2015. godine i daljeg nastavka saradnje sa FAO po istom, usaglašena je izmjena naziva dokumenta: Nacrt Akcionog plana za razvoj strategije za sigurno snabdijevanje hranom u Bosni i Hercegovini (2012-2014) čime bi se osiguralo proširenje učešća i drugih zainteresiranih strana u implementaciji projekta i osiguravanju donatorskih sredstava za izrade sveobuhvatne Strategije za sigurno snabdijevanje hranom u Bosni i Hercegovini (2012-2014).

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, nadležna entitetska ministarstva i entitetske Direkcije za robne rezerve.

14. Analizirati strukturu i namjenu direktnih stranih investicija koje su plasirane u distributivne lance i dati preporuke na osnovu koje će Vijeće ministara BiH i Vlade entiteta donijeti odgovarajuće odluke

Izveštaj VTK BiH: Organiziraju se sastanci s predstavnicima trgovačkih lanaca i domaćih proizvođača u cilju što kvalitetnijeg pozicioniranja domaćih proizvoda u trgovačkim lancima. Kontinuirano tokom godine realizira se Projekt „Kupujmo domaće“ i „Naše je najbolje“ u cilju razvijanja svijesti potrošača o značaju i prednostima kupovine domaćih proizvoda. U normativnoj regulativi definiraju se obaveze trgovačkih lanaca vezano za strukturu ukupne ponude u trgovačkim lancima tj.obaveznog učešća domaćih proizvoda, uz istovremeno uvažavanje – poštovanje jednakih prava svih proizvoda tj.proizvođača bez obzira na porijeklo proizvodnje.

Izveštaj MVTEO: Poštujući Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o politici direktnih stranih ulaganja BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 48/10) registracija direktnih stranih ulaganja je od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa prešla na nadležnost entitetskih registracijskih sudova. Istim propisom, zakonodavac je obavezao nadležne entitetske sudove da vode evidencije o upisu privrednih subjekata u Registar nadležnog suda, kako bi isti dostavljali podatke ovom Ministarstvu o nazivu privrednog subjekta, porijeklo zemlje osnivača, koje djelatnosti obavlja osnivač i visina ugovornog (upisanog) osnivačkog kapitala.

U članu 4. Upute o načinu dostave, vođenju evidencije i objavljivanju podataka o registriranim direktnim stranim ulaganjima u BiH su taksativno nabrojani podaci o nazivu i sjedištu društva, nazivu stranog ulagača, adresa-zemlje ulagača, podatak o kapitalu/ugovoreni-upisani, sa strukturom (novac, stvari, prava), djelatnosti društva (ime, prezime, broj pasoša i sl.). Iz Zakonskih odredbi predmetnog propisa kao i odredbi člana 4. citirane Upute, Ministarstvo iz dobijene evidencije o registraciji stranog ulaganja nema uvida u strukturu i namjenu direktnih stranih ulaganja. Dobijaju se podaci o djelatnostima privrednih subjekata, ali ti podaci se odnose na razne djelatnosti (uslužne, proizvodne i sl.) pa iz tako dostavljenih podataka se ne može sa sigurnošću utvrditi da li se privredni subjekt bavi, konkretno u traženoj informaciji, poljoprivrednom proizvodnjom i prehrambenom industrijom u BiH ili se bavi nekom drugom djelatnošću. U praksi se pojavljuju slučajevi da se privredni subjekt prilikom osnivanja društva bavi jednom djelatnošću, da bi nakon izvjesnog vremena podnio zahtjev registracionom sudu o izmjeni bavljenja djelatnošću. Suština dostave podataka koje dobija Ministarstvo je u tome da se ti podaci svode na čisto statističke podatke, a ne na podatke iz kojih bi se moglo zaključiti koje su namjere privrednih subjekata prilikom investiranja i da li ti subjekti usmjeravaju i plasiraju investicije u distributivne lance. Ovako argumentovani navodi upućuju da informaciju o analizi strukture i namjene direktnih stranih investicija koje plasiraju u distributivne lance, nismo mogli dati u vidu preporuke Vijeću ministara BiH i vladama entiteta da donesu odgovarajuće odluke.

Zaduženi: Vanjskotrgovinska komora u saradnji s entitetskom privrednim komorama, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja i Sektor za međunarodne trgovinske odnose, entitetskim ministarstvima poljoprivrede i trgovine te nadležnim inspektoratima za izradu analize, a Ministarstvo finansija i trezora u koordinacija s entitetskim ministarstvima finansija za realizaciju

15. Harmonizacija podsticajnih mjera

Izveštaj MVTEO: Proces harmonizacije mjera podsticaja u BiH još uvijek nije pokrenut u punom obimu. U protekle dvije godine na ovom procesu se radilo različitim intenzitetom i pristupom. Prvobitno je bilo zamišljeno da se ovaj proces odvija na bazi dokumenta koji je produkt SESMARD projekta EU, a kojim je predviđeno da se mjere podsticaja u potpunosti harmoniziraju do 2011. godine. Međutim, zbog same težine materije, te kriza koje su nastupile u periodu 2008-2010, od ovog pristupa se praktički odustalo. Kako se proces ne bi zaustavio Sektor je inicirao i potako proces harmonizacije drugim pristupom, odnosno

postepenom harmonizacijom podrški u ciljanim proizvodnjama. Odabrane su dvije proizvodnje mlijeko i meso radi svog izuzetnog značaja u poljoprivredi BiH. Rezultat svih gore pomenutih aktivnosti je dogovorena harmonizacije mjera podrške proizvođačima mlijeka između entiteta RS i FBiH za 2011. godinu. Također su urađene i značajne aktivnosti tehničke i analitičke podrške ovom procesu. U 2011. godini napravljena je svojevrsna izmjena plana za harmonizaciju odnosno urađen je ad hoc dokument „Plan harmonizacije mjera podrške za 2011.godinu“. Ovim Planom je predviđeno prvenstveno da se urade analitičke podloge za proces harmonizacije što je i djelimično urađeno. U narednim mjesecima će se pristupiti izradi prijedloga harmonizacije za odabrane proizvodnje (januar – mart 2012.). U drugom pravcu je, imajući na umu obavezu harmonizacije domaće podrške prema WTO zahtjevima pokrenuta aktivnost i na ovom polju.

U pogledu dijela definiranja koeficijenata za određivanje komercijalnih i nekomercijalnih gazdinstava, oba entiteta su utvrdili kriterije koje će se koristiti za ovu svrhu i koji će se primjenjivati od ove godine (Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj 42/10, Pravilnik o razvrstavanju porodičnih poljoprivrednih gazdinstava na komercijalna i nekomercijalna gazdinstva „Službeni glasnik RS“, br. 100/10). Plan je da komercijalna gazdinstva budu podržana kroz jedan set mjera usmjeren uglavnom na rast proizvodnje i jačanje konkurentnosti, dok će nekomercijalna gazdinstva biti podržana kroz nešto drugačiji sistem, uglavnom usmjeren na održavanje ovih farmi, odnosno proizvodnju za vlastite potrebe. Ono što je problem je da entiteti nemaju istovjetan pristup klasifikaciji gazdinstava na komercijalna i nekomercijalna tako da će i na ovom polju biti potrebno dodatno poraditi kako bi se uspostavio jedinstven sistem klasifikacije.

Kada je u pitanju usklađenost sa CAP EU svi učesnici su stava da se svakako treba pripremati za ovaj proces te kroz postojeće mjere polako uvoditi i elemente CAP, ali i da je još uvijek prerano razmišljati o uvođenju ovih šema u domaći sistem podrške.

Također, uspostavljen je Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata (RPG i RK) u svim općinama FBiH u formi koja nema digitalnu bazu podataka, a od 28.09.2010.godine u općini Hadžići zvanično pušten u funkciju Pilot projekt RPG i RK, što u praksi znači da je počeo unosom podnijetih zahtjeva za upis u poljoprivredne registre u jedinstvenu aplikaciju, planirani rok za unos svih podnešenih zahtjeva u aplikaciju je početak jula 2011.godine. Dana 19.06.2009.godine FMPVŠ je dostavilo Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa dopis o imenovanju članova Radne grupe za harmonizaciju podsticaja u poljoprivredi BiH, koji su redovno i aktivno prisustvovali svim zakazanim sastancima. Broj održanih sastanaka je apsolutno nedovoljan za ovako značajan i kompleksan posao.

16. Uspostaviti sistem monitoringa i evaluacije u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i jačati analitičke sposobnosti u cilju detaljnih analiza efikasnosti provedenih strategija, programa i mjera

Izvještaj MVTEO: Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donio je Odluku o uspostavljanju sistema monitoringa i evaluacije za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH, koja je objavljena dana 29.03.2010. godine u „Službenom glasniku BiH“, broj 24/10.

U prethodnom periodu tehničku podršku članovima RG, pružili su eksperti projekta EK „Jačanje kapaciteta za programiranje ruralnog razvoja u BiH (3P-BHRD projekat)“. Podrška 3P-BHRD projekta ogledala se prvenstveno u edukaciji, članova pomenute radne grupe.

U okviru 3P-BHRD projekta organizirana su III modula obuke u kojoj su pored članova RG za M&E učestvovali i članovi Tehničkog tima za harmonizaciju mjera ruralnog razvoja.

Tokom prethodnog perioda u okviru aktivnosti 3P-BHRD projekta razvijeni su sljedeći materijali:

- Nacrt prijedloga strukture Odbora za monitoring BiH;
- Nacrt Evaluacijskog okvira za mjere ruralnog razvoja (koje su u procesu harmonizacije) BiH.

Završetkom 3P-BHRD projekta (avgust 2011) iscrpljeni su finansijski resursi za dalji rad na razvoju evaluacijskog okvira za mjere ruralnog razvoja IPARD tipa. Očekuje se da će nakon odobrenja i pokretanja projekta IPA 2008 predmetne aktivnosti biti nastavljene.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj u koordinaciji s entitetskim ministarstvima poljoprivrede i Brčko Distrikta BiH.

17. Poboljšanje postojećeg IT sistema koji koristi granična inspekcija radi brže i efikasnije razmjene informacija, dokumenata i provjere pošiljki

Izveštaj UzV: Svakom graničnom veterinarskom prijelazu omogućeno je da ima internet konekciju. Elektronsko ispunjavanje obrasca tzv. ZVUD-a svi granični veterinarski prijelazi koji su uvezani u jedan sistem ne samo sa UzV već i sa predstavnicima uvoznika-špediterima. Sve informacije o pošiljkama koje se pregledaju na graničnom veterinarskom prijelazu od strane graničnog veterinarskog inspektora se prosljeđuju u centralnu bazu koja se nalazi u UzV. Na osnovu ovih informacija u svakom momentu se može provjeriti koliko je pošiljki pregledano u toku dana na svakom prijelazu pojedinačno, koliko ima najavljenih pregleda za naredni dan, kakva je struktura uvoza i drugi podaci.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Ured za veterinarstvo u koordinaciji s entitetskim inspektoratima

18. Izraditi informacije o funkcioniranju softvera u Federaciji BiH, naročito vezano za fitosanitarne komponente, kako bi se što brže moglo nastaviti sa uvođenjem IMS-a oba entiteta

Izveštaj UZZB: Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja s nadležnim organima entiteta i Brčko Distriktom BiH izradila je Pravilnik o fitosanitarnom registru i o biljnom pasošu. Navedeni Pravilnik objavljen je u „Službenom glasniku BiH“, broj 63/11. Po osnovu Pravilnika izrađena je specifikacija za nabavku softverske i hardverske opreme za fitoregistar i upućena je na saglasnost WB.

Izveštaj MVTEO: Federalna uprava za inspekcijske poslove je ozvaničila puštanje u rad IMS-a u maju 2011. godine. IMS je obuhvatio poslove pisarnice, protokola i inspekcijskog nadzora u okviru FUZIP-a.

Uz pomoć WB kroz ARDP projekt pokrenuta je implementacija IMS u svim kantonalnim inspekcijским upravama. Implementacija je podijeljena u dva paketa. Nabavka potrebne hardverske opreme i nabavka softverske opreme uz integracijske aktivnosti. Do novembra 2011. godine nabavljena je sva potrebna oprema za sve kantone, oprema je puštena u rad i uspostavljene su fizičke konekcije između servera u kantonalnim inspekcijским upravama i FUZIP-u. U istom periodu izvršena je obuka korisnika sistema za polovinu kantonalnih inspekcijских uprava, a ostatak obuke je u toku i predviđeni završetak je kraj 2011. godine. Nabavljen je softver za inspekcijški nadzor i završen je modul za razmjenu podataka, te su dovršene potrebne izmjene na softveru za inspekcijški nadzor. Do kraja 2011 godine se planira početak razmjene podataka za kantone u kojima je implementiran IMS. To su Zenica, Tuzla, Goražde i Sarajevo. U početnom periodu će se razmjenjivati podaci o subjektima

nadzora, a u drugoj fazi i razmjena inspekcijskih nadzora. Implementacija za ostatak kantonalnih inspekcijskih uprava se očekuje u narednoj godini po dinamici koja je ranije utvrđena a najkasnije do juna 2012. godine.

Po usvajanju Pravilnika o fitosanitarnom registru i dizajna registra, Uprava za zaštitu zdravlja bilja je preko PIU FBiH pokrenula tendersku proceduru za nabavku softvera za Fitosanitarni registar. On obuhvata dva podsistema, zdravlje bilja i koordinaciju inspekcijskih službi, dok će se ostala dva podsistema razvijati kasnije, po usvajanju potrebne zakonske regulative. Krajem januara 2012. godine se očekuje evaluacija pristiglih ponuda, a završetak implementacije Fitosanitarnog registra se očekuje do kraja juna 2012. godine.

Hardverska oprema za Fito registar je u proceduri odobravanja od strane WB poslije kojeg će PIU FBiH pokrenuti tendersku proceduru. Realno je očekivati da će ovaj postupak biti okončan do kraja marta 2012. što je u skladu s potrebama projekta.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Inspektorat FBiH

19. Pokretanje inicijative za dopunu Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine kojom će se dati ovlaštenje Vijeću ministara BiH da za proizvode svrstane u glavama od 1. do 24. carinske tarife Bosne i Hercegovine može donijeti hitne mjere zaštite

Izveštaj MVTEO: Na 75. sjednici Predstavničkog doma PSBiH, održanoj 7. aprila 2010. godine i na 47. sjednici Doma naroda PSBiH, održanoj 24. juna 2010. godine usvojen je Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br.57/04, 51/06 i 93/08). Navedeni Zakon objavljen je u „Službenom glasniku BiH“, broj 54/10 i stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izmjena i dopuna Zakona izvršena je u članu 214. koji glasi:

Stav 4. - Izvještavanje dužnika se ne radi nakon isteka roka od (tri godine se briše) deset godina od dana kada je nastao carinski dug.

Stav 6. (se dodaje)-Rok iz stava 4. Prekida se svakom službenom radnjom carinskih organa i drugih nadležnih organa usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu duga, koja je dužniku stavljena na znanje, kao i svakom radnjom preduzetom radi utvrđivanja krivične i prekršajne odgovornosti, te u slučajevima kada je uložena žalba prema članu 236.ovog Zakona, tokom trajanja žalbenog postupka od dana ulaganja žalbe.

Izmjena i u članu 236., stav 1.

1. Bez odstupanja od apsolutnog roka zastare plaćanja carinskoga duga, koji iznosi šest godina od njegova nastanka, (s izuzetkom za slučajeve iz člana 214. stav 5. ovog Zakona,- dodato) neizmirivanje takvoga duga u slučaju zakonski utvrđene platežne nesposobnosti dužnika, carinski se dug otpisuje:

(a) plaćanjem iznosa dažbine;

(b) odustajanjem od naplate iznosa dažbine;

(c) kada se, u pogledu robe prijavljene za postupak koji za sobom povlači obavezu plaćanja dažbina:

(i) carinska prijava poništava;

(ii) roba, prije puštanja, oduzme i istovremeno ili naknadno zaplijeni, uništi prema uputama carinskih organa, uništi ili prepusti u skladu s članom 174. ili uništi ili nepovratno izgubi zbog svog stvarnog karaktera ili nepredviđenih okolnosti ili više sile;

(d) kada se roba u pogledu koje nastaje carinski dug u skladu s članom 194. ovog Zakona oduzima nakon njenog nezakonitog unošenja i istovremeno ili naknadno zaplijeni.

Neophodno je napomenuti da je u toku izrada novog Zakona o carinskoj politici, čiji Nacrt izrađuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u saradnji s nadležnim institucijama i uz podršku Twining projekta.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa-Sektor za carinsku politiku i tarife

20. Pokretanje procedure izmjene Zakona o akcizama u cilju oslobađanja repromaterijala od dodatnih dažbina (plavi dizel, mineralno đubrivo, sjeme i sadni materijal)

Izveštaj MVTEO: Od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa pokrenuta je inicijativa za dopunu Zakona o akcizama („Službeni glasnik BiH“, broj 49/09) u cilju oslobađanja repromaterijala od dodatnih dažbina (plavi dizel, mineralno đubrivo, sjeme i sadni materijal itd.) prema nadležnom ministarstvu za implementaciju navedenog zakona, odnosno prema Ministarstvu finansija i trezora BiH. Navedena inicijativa proistekla je na osnovu brojnih inicijativa iz asocijacija privrede, privrednih udruženja i pravnih i fizičkih lica koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom, u cilju stvaranja uslova za povoljne uslove privređivanja u ovom sektoru privrede. Suština inicijative za izmjene i dopune Zakona o akcizama BiH je da se, kroz sistem oslobađanja od plaćanja akcize ili kroz sistem povrata akcize, kao i kroz sistem oslobađanja od plaćanja putarine, na dizel gorivo koje se koristi kao pogonsko gorivo u poljoprivrednoj mehanizaciji („plavi dizel“), doprinese ukupnom porastu domaće poljoprivredne proizvodnje, kao i porastu zapošljavanja u poljoprivrednom sektoru. Inicijativa za pokretanje navedene procedure upućena je Ministarstvu finansija i trezora BiH u više navrata, ali odgovor o daljnjem radu na dopunama zakona nije uslijedio. S pokretanjem inicijative, kako i glasi navedena mjera broj 20, nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa su ispunjene, ali aktivnosti od strane Ministarstva finansija i trezora BiH nisu završene.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa- Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, entitetska ministarstva poljoprivrede, Ministarstvo finansija i trezora BiH i Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje.

21. Nakon usvajanja Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine izraditi zakonom predviđene podzakonske akte

Izveštaj MVTEO: Nakon objavljivanja Zakona o duhanu BiH u „Službenom glasniku BiH“, broj 32/10, pristupilo se formiranju Radne grupe za izradu podzakonskih akata navedenog zakona i u toku je imenovanje članova Radne grupe. Rok za izradu podzakonskih akata je šest mjeseci nakon stupanja na snagu istog, odnosno do oktobra 2010. godine.

U cilju izrade akata, te ostvarenja mjere broj 21. ovog Prijedloga, resorno Ministarstvo u saradnji s nadležnim entitetskim institucijama i Brčko Distriktom BiH i ostalim resornim institucijama, provelo je zakonsku proceduru izrade Nacrta pravilnika na osnovu Zakona o duhanu .

U aprilu 2011.godine Vijeću ministara BiH upućena su u proceduru razmatranja i usvajanja, Prijedlog pravilnika o uslovima za proizvodnju duhana, Prijedlog pravilnika o mjerilima procjene duhana u listu i Prijedlog pravilnika o uslovima za obavljanje djelatnosti otkupa i obrade duhana.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donijelo je Pravilnik o registriranju i uslovima za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda. Navedeni Pravilnik je objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj 58/11.

Nakon usvajanja sugestija/mišljenja uvoznika duhana i duhanskih prerađevina u Bosni i Hercegovini, Pravilnik o razvrstavanju cigareta i markama i Pravilnik o sadržaju obrazaca i načinu vođenja registra su tokom novembra 2011.godine upućeni u proceduru razmatranja i potpisivanja od strane ministra.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj

22. Prioritetno uskladiti entitetske propise i propise Brčko Distrikta BiH u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnim razvojem

Izveštaj FMPVŠ: Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi FBiH („Službene novine FBiH“, broj 4/10) izvršena je značajnija izmjena u članu 28. koji se odnosi na mjere novčanih podrški u poljoprivredi, te članu 46. „Registar poljoprivrednih gazdistava i Regista klijenata“ prema kojem FMPVŠ BiH je dužno osigurati tehničko provođenje i funkcioniranje Registra poljoprivrednih gazdistava i Registra klijenata u Federaciji BiH kao i harmonizaciju i integraciju registara na državnom nivou u skladu s Odlukom o harmoniziranim registrima poljoprivrednih gazdistava i harmoniziranim registrima klijenata BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 85/07) te pristup podacima iz registra u FBiH Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. U skladu s krajnjim izvještajem FMPVŠ dovršen je prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi Federacije Bosne i Hercegovine, a koji je u potpunosti usklađen s državnim Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08). Nakon davanja odobrenja od strane ministra bit će upućen u proceduru razmatranja i usvajanja Vladi Federacije BiH.

Izveštaj MPŠV RS: Planom rada Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS za 2011.godinu predviđeno je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi Republike Srpske («Službeni glasnik RS», br 71/09) nisu izvršene potpune izmjene u cilju usklađivanja teksta sa tekstom važećeg Zakona na državnom nivou.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, entitetska ministarstva i Brčko Distrikt BiH.

23. Prioritetno ažurirati i usvojiti Operativne programe entiteta i Brčko Distrikta BiH u cilju implementacije Strateškog plana BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja 2008-2011

Izveštaj MPŠV RS: U skladu sa Strategijom razvoja poljoprivrede donesen je Akcioni plan za realizaciju iste, a u skladu sa Strateškim planom ruralnog razvoja također je usvojen Akcioni plan, i isti se u većini aktivnosti poklapaju s Operativnim programom u cilju implementacije Strateškog plana BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.

Izveštaj FMPVŠ: Operativni program Federacije BiH za realizaciju obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za oblast poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja (za period 2008-2011) i implementaciju Strateškog plana BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja je polovinom 2010.godine ažuriran u dijelu koji se odnosi na vremenski period, tako da je period provođenja planiranih aktivnosti prolongiran do kraja 2012.godine i u planu je pokretanje nove procedure za usvajanje ovog dokumenta od strane FBiH. Intenzivno se radi na pripremama prijedloga Vladi Federacije BiH za jačanje postojećih i uspostavi novih institucija.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, entitetska ministarstva

24. Uskladiti mjere ruralnog razvoja u okviru postojećeg programa subvencija u entitetima i Brčko Distriktu BiH i razviti mjere ruralnog razvoja u skladu sa EU mjerama, podsticati usvajanje standarda kvaliteta i jačanje konkurentnosti proizvođača i bolje korištenje i zaštitu prirodnih resursa

Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donio je Odluku o formiranju Radne grupe za ruralni razvoj, koja osigurava međuministarsku, međuentitetsku saradnju i koordinaciju strateškog planiranja ruralnog razvoja u cilju kreiranja Strateškog plana ruralnog razvoja BiH. U okviru Radne grupe za ruralni razvoj formiran je Tehnički tim sa zadatkom da uporedi i uskladi mjere ruralnog razvoja u okviru postojećeg programa subvencija u entitetima BiH i Brčko Distriktu BiH, te pripremi procjene o mjerama ruralnog razvoja koje bi bile obuhvaćene IPARD programom na državnom nivou. Tehnički tim je u svom dosadašnjem radu usaglasio mjere, odnosno definirao nazive mjera ruralnog razvoja: I osa (Investiranje u poljoprivrednu mehanizaciju; Investiranje u prerađivačke kapacitete;) i II osa (Razvoj agroturizma). Mjere ruralnog razvoja su dogovorene ali nisu u potpunosti razvijene. Napravljen je komparativni pregled ovih mjera po entitetima i BD BiH i radi se na pripremi prijedloga zajedničkih kriterija. U cilju izrade Nacrta Strategije, podršku pruža EU Projekt „Jačanje kapaciteta za programiranje ruralnog razvoja BiH“ (3P-BHRD). Dvije već harmonizirane mjere-Ulaganja u proizvodnju mlijeka i druga - Razvoj ruralnih zajednica/LEADER LAG su unaprijeđene. Postignut je dogovor s korisnicima o razvoju nove, treće mjere, koja će podržati razvoj ruralne male tehničke infrastrukture.

Ove mjere će formirati harmonizirani okvir, te će pratiti budući okvirni program ruralnog razvoja. Razrađuju se i tri tehnička kratka opisa (za podmjere - Ulaganja u gazdinstva koja se bave proizvodnjom mlijeka (mljekarska gazdinstva); Unaprjeđenje profesionalnih vještina i stručnosti lica uključenih u mljekarsku proizvodnju u BiH, putem ciklusa specijalizirane obuke; LAG mjera tipa LEADER), u cilju unaprjeđenja njihovog sadržaja i relevantnosti za nacrt okvira programa ruralnog razvoja. Korisnici su postigli dogovor vezano za izradu nove mjere koja će bolje odraziti potrebe ruralnih zajednica kao i dogovor koji su interesne grupe postigle, o harmonizaciji za zajednički okvir programa ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini. Mjere su unaprijeđene, u okviru dostupnih informacija i podataka s kojima se može obrazložiti njihovo buduće korištenje i prilagođavanje striktnijim zahtjevima Evropske unije, kada za to dođe vrijeme. Ovakav preokret u odluci o jednoj od mjera doveo je do toga da projekt 3PBHRD započne detaljniji pregled i razradu njenog finalnog oblika.

Razvoj tehničkih kratkih opisa pilot mjera i prilagođavanje za probno korištenje u entitetima /Brčko Distriktu - Pilot harmonizirani kratki tehnički opisi u okviru harmonizacije za 1. Ulaganja u mljekarska gazdinstva, 2. Formiranje LAG-ova i 3. Razvoj tehničke infrastrukture. Konsultant se koncentrirao na izradu tehničkih opisa u skladu sa smjernicama EU okvira za programiranje i tokom mnogobrojnih konsultacija s korisnicima. Ovaj rad zahtijeva kompleksan pristup u dizajniranju tehničkih opisa za koje se očekuje da ispune potrebe i očekivanja različitih korisnika u procesu programiranja.

Tri mjere formiraju harmonizirani okvir i prateći budući okvirni program ruralnog razvoja. Mjera ruralne male tehničke infrastrukture je zamjena za mjeru prethodno odabranu od strane korisnika (obuka za unaprjeđenje kvaliteta mlijeka) za koju je i zaključeno da nije ostvariva u trenutnim okolnostima u Bosni i Hercegovini jer sistemi i standardi u Bosni i Hercegovini još uvijek nisu prilagođeni EU minimalnim zahtjevima, uključujući i omogućavanje certificiranih obuka. Rad na mjerama bio je fokusiran na izradu Tehničkog opisa i u skladu je sa smjernicama EU okvira za programiranje (mjere izrađene kao rezultat aktivnosti Radne grupe za ruralni razvoj i Tehničkog timu za harmoniziranje mjera ruralnog razvoja uz saradnju i podršku 3P-BHRD projekta). (Ni u kojem smislu ne podrazumijeva mjere odobrene u svrhu stvarnog provođenja od strane donositelja odluka u BiH na nivou države, entiteta i BD,

potrebno ih je doraditi/razviti na osnovu detaljnijeg prikupljanja podataka i analitičkih radova.).

U okviru projekta EPIC (finansiran od strane britanske ambasade, koji traje do aprila 2012.) i u okviru priprema za rad na Strategiji ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine, započet je nastavak na radu harmoniziranja mjera ruralnog razvoja. Mogući nastavak projekta omogućit će i daljnji rad odnosno finaliziranje mjera, i kao završetak prihvatanje od strane entiteta i BD BiH.

Preduslovi za finaliziranje rada i usvajanje od strane donositelja odluka harmoniziranih mjera ruralnog razvoja:

- Očekuje se odgovor/preporuka iz DG AGRI – Brisel, na osnovu koga će se utvrditi daljnje djelovanje - postizanje političkog dogovora
- Pripremljeni/zvanični rezultati projekta FAO - sektorske analize, koji će omogućiti razvoj/doradu tehničkog fisha mjera koje su urađene uz podršku projekta 3PBHRD

Izveštaj FMPVŠ: U okviru prednacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi, te u važećem Zakonu o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju mjere ruralnog razvoja definirane su u skladu s važećom EU Direktivom 1698/2005, čime su stvoreni formalni preduslovi za usklađivanje domaćih mjera ruralnog razvoja sa EU mjerama. Napominjemo da je u toku rad na izradi Programa ruralnog razvoja Federacije BiH koji će sistemski definirati prioritete, potrebna finansijska sredstva i pojedinačne mjere ruralnog razvoja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, entitetska ministarstva i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine

25. Intenzivno raditi na realizaciji aktivnosti i uspostavi tijela i strukture u cilju preuzimanja IPARD fondova-uspostava tijela za praćenje programa i uspostava sistema plaćanja

Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donio je Odluku o formiranju Radne grupe za uspostavljanje sistema plaćanja u okviru IPARD programa, broj 08-02-188/10 od 21.01.2010. godine i Odluku o formiranju Radne grupe za uspostavu Upravljačkog odbora odgovornog za upravljanje IPARD Programom, broj 08-02-199/10 od 21.01.2010. godine, u cilju uspostave IPARD operativne/ih strukture/a u Bosni i Hercegovini, neophodne za preuzimanje fondova EU namijenjenih za ruralni razvoj kada Bosna i Hercegovina stekne uslove za korištenje istih (dobije status kandidata za članstvo u EU). Članovi Radnih grupa imenovani su u skladu s dostavljenim prijedlozima nadležnih institucija za poljoprivredu, finansije i evropske integracije na državnom, entitetskom i nivou Brčko Distrikta BiH.

Tokom 2011. godine aktivnosti Radne grupe za uspostavu upravljačkog odbora kao državnog tijela odgovornog za upravljanje IPARD programom bile su usmjerene ka razvoju koncepta IPARD Upravljačkog tijela (UT) u BiH. Međutim Radna grupa nije postigla koncenzus o predlogu strukture IPARD UT predloženoj od strane 3PBHRD projekta.

Obzirom da je mandat radne grupe istekao pokrenuta je procedura reorganizacije rada iste.

U periodu između dva izvještajna perioda nažalost nije došlo do konkretnih pomaka u iznalaženju rješenja organizacije IPARD strukture u BiH. Kako je radna grupa praktično iscrpila mogućnosti dogovora između dva prijedloga zaključeno je da se po ovom pitanju konsultira i DG AGRI. Sastanak s predstavnicima DG AGRI-ja, održan je 28. i 29. 09.2011. godine u Briselu. Na sastanku su izloženi prijedlozi koji su sačinili predstavnici entiteta i BD, kao i prijedlog koji je uradio 3PBHRD projekt. Predstavnici DG AGRI-ja su ostali u obavezi da se očituju po prijedlozima, odnosno da daju konačnu ocjenu i prijedlog moguće

organizacije IPARD strukture u BiH. Očitovanje je trebalo da se osigura do kraja novembra mjeseca tekuće godine ali još uvijek nema odgovora.

Zaduženi: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa - Sektor za poljoprivredu, ishranu, šumarstvo i ruralni razvoj, entitetska ministarstva poljoprivrede i Brčko Distrikt BiH i druge relevantne institucije na državnom i entitetskom nivou.

IV Zaključak

Da bi se prevazišla situacija u oblasti poljoprivrede u Bosni i Hercegovini, neophodno je da se ona objektivno sagleda i razumije. Da bi poljoprivredni proizvođači shvatili teško stanje u kome se nalazi naša privreda, ograničenost sredstava agrarnog budžeta, potrebu poštovanja legislative EU i usklađenost domaćih propisa s praksama EU, potrebno je i da predstavnici vlasti shvate probleme poljoprivrednih proizvođača.

Usvajanjem Prijedloga mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji BiH od strane Parlamentarne skupštine BiH, pokušalo se uticati na ažurnije djelovanje institucija na državnom i entitetskom nivou u rješavanju piramide problema koja se javljaju u oblasti poljoprivrede. S druge strane, pokušalo se uticati na aktivnije učešće poljoprivrednih proizvođača i prerađivača na razvoj agrarnih politika u BiH, njihovo upoznavanje sa osnovnim principima Evropske prakse koji podrazumijeva da svaki poljoprivredni proizvod mora biti ispraćen „od njive do trpeze“ uz poštovanje pravila i dokumentiranje procesa proizvodnje u cjelosti.

Zajedničkim snagama na određenim poljima, predstavljenim realizacijom usvojenih mjera, došlo je do određenog napretka. Kroz zahtjeve bh. proizvođača i prerađivača i analizu postojećih potreba privrede, nadležne institucije u BiH (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Vanjskotrgovinska komora BiH, Uprava za indirektno oporezivanje, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Ured za veterinarstvo, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske) donijele su niz zakonskih i podzakonskih akata, predloženih mjerama br.3,4,5,6,9,10,11,19,20,21,22. i dr.

Ipak, Institucije i dalje tragaju za optimalnim rješenjima za efikasnu implementaciju EU propisa ove oblasti koji neće biti depresivni za domaću proizvodnju, a istovremeno istrajati na pregovorima sa CEFTA partnerima u međusobnom prepoznavanju nacionalnih standarda.

Ono što se može vidjeti kroz pojedinačne izvještaje institucija, jeste realna i šira slika bosanskohercegovačke privrede. Uži prikaz, kroz obavljene aktivnosti u predviđenom periodu nadležnih institucija, daje prikaz skupa pozitivnih strana ali i smetnji sa kojima se susreću u postizanju cilja konačne implementacije mjera.

Jedan od glavnih problema ogleda se u činjenici neusklađivanja uloge i nadležnosti institucija u oblasti poljoprivrede u cilju ubrzanog donošenja prioritarnih propisa i analiza njihove implementacije u praksi. Tačno definiranje nadležnosti pojedinih institucija, manjak vertikalne i horizontalne komunikacije između njih, nedovoljni resursi u ljudskom i materijalnom smislu predstavljaju samo neke od problema s kojim se susreću institucije u realizaciji mjera. Proces stvaranja održive poljoprivrede sa svoja tri glavna cilja - zdrava životna sredina/okoliš, ekonomska profitabilnost i socijalna i ekonomska pravednost, podrazumijeva uključivanje svih činilaca koji čine taj sistem jer se jedino na taj način može dugoročno očuvati privreda Bosne i Hercegovine.

S druge strane, u procesu stvaranja održive poljoprivrede aktivnosti institucija na tom planu ogledaju se u okviru različitih projekata „Kupujmo domaće“, „Naše je najbolje“ gdje glavne karike predstavljaju poljoprivredni proizvođači, distributeri, prerađivačka industrija, mega marketi i potrošači. Na ovaj način uticalo se na razvoj svijesti bosanskohercegovačkih potrošača o značaju i prednostima kupovine domaćih proizvoda. Ipak, krajnji cilj ostvarenja svih mjera nije postignut.